

Voorstel aan de gemeenteraad

Kwantitatieve indicatoren Samen Stad Maken

Beleidsveld	Samen Stad Maken
Organisatieonderdeel	Wijken
Opsteller	Veerle Oude Alink
Kenmerk	30179711
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Ja
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Ter invulling en uitwerking van de eerder opgestelde indicatoren in de 'beleidsnota Samen Stad Maken – Geen Utrecht zonder U' kwantitatieve effectindicatoren vast te stellen, zoals opgenomen in de bijlage 'Indicatoren Samen stad maken', waarbij de indicator 'sociale cohesie' is vervallen en met als belangrijkste onderdelen:
 - a. Rapportcijfer voor Samen stad maken namens respondenten/deelnemers
 - b. % respondenten/deelnemers dat invloed ervaart op ontwikkelingen in de stad, buurt of straat
 - c. Aantal projecten dat gebruik heeft gemaakt van het Kompas van Zeggenschap
 - d. % Utrechters dat betrokken is in de buurt door één of meerdere buurtactiviteiten (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting)
 - e. % respondenten/deelnemers dat het gevoel heeft dat zij zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen om taken of activiteiten van de gemeente op te pakken.
 - f. % respondenten/deelnemers dat het gevoel heeft dat het college van b en w in hun besluiten zoveel mogelijk rekening houden met verschillende belangen.
 - g. % Utrechters dat vertrouwen heeft in de lokale overheid (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting)
 - h. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente vertrouwen geeft aan Utrechters
 - i. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente werkt aan goede relaties met Utrechters door zelf naar de Utrechters toe te gaan
 - j. % Utrechters dat vindt dat de gemeente open en eerlijk is in het contact met inwoners (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting)
 - k. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente open en eerlijk is
 - l. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente durft los te laten, nieuwe dingen probeert, een grens trekt (toont lef)
 - m. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente moeite doet om naar zoveel mogelijk verschillende Utrechters te luisteren
 - n. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente blijft leren en zich probeert te verbeteren,en hiertoe de 'beleidsnota Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U' als volgt te wijzigen:
De tabel op pagina 34 wordt vervangen door de tabel in de bijlage 'Indicatoren Samen stad maken'.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

In de beleidsnota *Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U* is aangegeven dat elke twee jaar de leidende principes en het kompas voor zeggenschap worden geëvalueerd en de raad een monitor aangeboden krijgt waarin de doelstellingen worden gemeten. De eerste monitor zal begin 2026 worden aangeboden aan de raad. Met dit raadsvoorstel worden de indicatoren aan de raad ter besluitvorming voorgelegd, conform de afspraken van Sturen en Verantwoorden. De kern van de monitor is dat de doelstellingen van het beleid worden gemeten aan de hand van diverse effectindicatoren, die afgeleid zijn van verschillende methodes. Op die manier is het mogelijk om nauwkeurig de effecten van het beleid te monitoren.

Context

Aanleiding

In juni 2024 heeft de raad de beleidsnota *Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U* vastgesteld. In deze beleidsnota is een aantal indicatoren opgenomen.

Bij besluitvorming van de beleidsnota is motie 249/2024 'Samen de stad scherper maken' aangenomen. Deze motie roept op om kwantitatieve indicatoren te formuleren over het gebruik van het kompas en ervaringsindicatoren met een schaal. Dit is een uitwerking van de indicatoren uit de vastgestelde beleidsnota. Met dit raadsvoorstel wordt uitvoering gegeven aan deze motie.

Juridische context

De raad is op grond van de Gemeentewet bevoegd om kaders, zoals neergelegd in deze beleidsnota, vast te stellen.

Beslistermijn

Aan de raad is toegezegd om in Q1 2025 kwantitatieve indicatoren voor Samen stad maken toe te sturen. De eerste monitor zal begin 2026 worden aangeboden aan de raad. Daarom heeft het de voorkeur om de indicatoren voor het zomerreces, dus uiterlijk in de raadsvergadering van 17 juli, vast te stellen.

Beoogd effect

Met de vaststelling van kwantitatieve indicatoren wordt gemonitord in hoeverre de uitvoering van beleidsnota *Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U* bijdraagt aan de vastgestelde doelstellingen:

1. Utrechters hebben meer zeggenschap over beleid, plannen en uitvoering in hun stad.
 - a. Utrechters hebben meer eigenaarschap
 - b. Een bredere belangenafweging in besluitvorming van college en raad
 2. De gemeente is een betrouwbare samenwerkingspartner voor Utrechters
- Hierdoor wordt de lokale democratie versterkt en sluiten de plannen en uitvoering aan bij het vraagstuk en de mensen voor wie we het doen.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

Juni 2024

[Beleidsnota Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U](#)
[Motie M249 'Samen de stad scherper maken'](#)

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Ter invulling en uitwerking van de eerder opgestelde indicatoren in de 'beleidsnota Samen Stad Maken – Geen Utrecht zonder U' kwantitatieve effectindicatoren vast te stellen, zoals opgenomen in de bijlage 'Indicatoren Samen stad maken', waarbij de indicator 'sociale cohesie' is vervallen en met als belangrijkste onderdelen: a. Rapportcijfer voor Samen stad maken namens respondenten/deelnemers b. % respondenten/deelnemers dat invloed ervaart op ontwikkelingen in de stad, buurt of straat c. Aantal projecten dat gebruik heeft gemaakt van het Kompas van Zeggenschap d. % Utrechters dat betrokken is in de buurt door één of meerdere buurtactiviteiten (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting) e. % respondenten/deelnemers dat het gevoel heeft dat zij zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen om taken of activiteiten van de gemeente op te pakken. f. % respondenten/deelnemers dat het gevoel heeft dat het college van b en w in hun besluiten zoveel mogelijk rekening houden met verschillende belangen. g. % Utrechters dat vertrouwen heeft in de lokale overheid (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting) h. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente vertrouwen geeft aan Utrechters i. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente werkt aan goede relaties met Utrechters door zelf naar de Utrechters toe te gaan j. % Utrechters dat vindt dat de gemeente open en eerlijk is in het contact met inwoners (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting) k. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente open en eerlijk is l. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente durft los te laten, nieuwe dingen probeert, een grens trekt (toont lef) m. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente moeite doet om naar zoveel mogelijk verschillende Utrechters te luisteren n. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente blijft leren en zich probeert te verbeteren, en hiertoe de 'beleidsnota Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U' als volgt te wijzigen: De tabel op pagina 34 wordt vervangen door de tabel in de bijlage 'Indicatoren Samen stad maken'.
Argumenten	
1.1	<u>Door de grote hoeveelheid effectindicatoren en verschillende methoden is het effect van de beleidsnota nauwkeurig te monitoren.</u> De monitor zal worden opgebouwd op basis van de doelstellingen, waarvan het effect met diverse methodes gevuld wordt: de Inwonersenquête, vragenlijst bij het Bewonerspanel (incl. straatinterviews), ervaringsonderzoek en deskresearch. Aangezien deze metingen over verschillende groepen gaan (en daardoor ook verschillende mate van betrokkenheid en rollen), leidt dit tot verschillende effectindicatoren. Het is niet mogelijk om deze scores bij elkaar op te tellen. De effectindicatoren bepalen de opbouw van de monitor. Hierdoor is tevens nauwkeurig te monitoren per groep waar verbetering zich al voordoet en waar nog niet. De monitoring is uitgebreider dan bij andere beleidsterreinen het geval is. Bij Samen stad maken staat leren en verbeteren centraal; het is een beweging in de genen en de systemen van de gehele gemeente Utrecht. Reflectie vanuit

	Utrechters is de basis om te kunnen leren en deze beweging te kunnen maken. Juist in de eerste jaren van het nieuwe beleid is het belangrijk om uitgebreid te monitoren. Op termijn kan gekeken worden of dit minder kan.
1.2	<u>De overlap met de monitoring van andere programma's wordt beperkt</u> In de beleidsnota Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U wordt de score voor sociale cohesie uit de Inwonersenquête genoemd als indicator voor het leidende principe 'duurzame relaties'. Voorgesteld wordt om deze indicator te schrappen, omdat deze bij het programma inclusie en diversiteit al wordt gemonitord. Hiermee wordt de overlap met de monitoring van andere programma's beperkt
1.3	<u>De al geformuleerde kwantitatieve indicatoren uit de beleidsnota Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U blijven gehandhaafd.</u> Naar aanleiding van M240/2024 'Samen de stad scherper maken' zijn de indicatoren uit de beleidsnota Samen stad maken nader ingevuld en uitgewerkt door deze kwantitatief te formuleren. De indicatoren die al kwantitatief waren geformuleerd blijven gehandhaafd.
1.4	<u>Al bestaande data wordt zoveel mogelijk gebruikt</u> Er is gekeken welke data al wordt verzameld en in hoeverre deze data ook gebruikt kan worden voor de monitoring van de beleidsnota Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U. Daarom zijn er drie indicatoren opgenomen, die aansluiten bij de Inwonersenquête: % Utrechters dat betrokken is in de buurt door één of meerdere buurtactiviteiten, % Utrechters dat vertrouwen heeft in de lokale overheid en % Utrechters dat vindt dat de gemeente open en eerlijk is in het contact met inwoners Deze zijn naast de monitor ook te volgen via de Programmabegroting. De overige indicatoren worden nog niet elders uitgevraagd. Hiervoor wordt dus zelf data verzameld.
1.5	<u>Het aantal indicatoren wordt zoveel mogelijk beperkt</u> In de beleidsnota Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U wordt genoemd dat er voor de monitoring verschillende groepen onderscheiden worden, waaronder de medewerkers van de gemeente Utrecht die samen stad maken. Er is voor gekozen om medewerkers niet op te nemen in de monitor. Wel wordt een intern medewerkersonderzoek uitgevoerd naar hoe ambtenaren Samen stad maken ervaren en welke ondersteuning zij nodig hebben. Dit als onderdeel van het leren binnen de organisatie en het kunnen bijsturen vanuit het programma.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	<u>Effect van het beleid op de geformuleerde doelstellingen is een kwestie van lange adem, waardoor vooruitgang beperkt kan lijken.</u> De doelstellingen worden niet van de ene op de andere dag bereikt, maar deze zullen pas zichtbaar zijn over een langere tijdsperiode. Omdat er daarnaast bij een aantal indicatoren de afgelopen jaren een dalende lijn te zien is, verwachten we over een periode van vier jaar een bescheiden vooruitgang. Hier is rekening mee gehouden bij het bepalen van de streefwaarden. Als er onvoldoende tijd wordt uitgetrokken (jaren), kan de conclusie zijn: het werkt niet, we stoppen ermee. Daarom wordt de beleidsnota organisatiebreed geïmplementeerd voor de lange termijn. Een gedrags- en cultuurverandering is nodig. Dat is moeilijk te realiseren. Stap voor stap, in het dagelijkse werk met elkaar aan de slag en van elkaar leren. Door steeds reflecties op te halen (zie met name 'ervaringsonderzoek'), kan het kleine leren in projecten verbonden worden aan het grote leren in de monitor die input kan zijn om het beleid aan te passen.
1.2	<u>Niet bij elke indicator zijn de streefwaarden al te bepalen.</u> De meeste indicatoren zijn een kwantitatieve invulling van de indicatoren uit de beleidsnota Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U en hebben dus geen resultaat uit het verleden. Daarom is niet van elke effectindicator een nulmeting

bekend. Hierdoor zijn ook de streefwaarden nog niet te bepalen. De eerste volledige monitor zal begin 2026 worden aangeboden aan de raad.

Financiën

De kosten voor de monitoring van beleidsnota *Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U* bedragen €14.194,- en vallen onder het beschikbare programmabudget van Samen stad maken. Het programmabudget voor Samen stad maken is onderdeel van het programma Betrouwbare overheid met als hoofddoelstelling Betrokken Utrechters.

Vervolg

In de beleidsnota Samen stad maken is aangegeven dat de raad een monitor aangeboden krijgt waarin de doelstellingen worden gemeten. Het voorstel voor deze monitor ligt nu voor; bij vaststelling door de raad vormt dit de basis waarop de data wordt verzameld waarmee de monitor wordt gevuld. De monitor zal tweejaarlijkse worden herhaald, gezamenlijk met de evaluatie van het kompas voor zeggenschap en de leidende principes voor houding en gedrag. Als in de uitwerking van vragenlijst voor de monitor blijkt dat indicatoren anders geformuleerd moeten worden, dan wordt dit opnieuw aan de raad voorgelegd, gekoppeld aan monitor begin 2026.

Samen stad maken

‘Gemeente aan zet’ van toepassing, er is niet samengewerkt met Utrechters voor dit voorstel.

Communicatie

De gewijzigde beleidsnota wordt gepubliceerd op www.utrecht.nl

Referendabel

De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is van toepassing.

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming:

- Indicatoren Samen stad maken

Bijlagen informatie:

- Resultaten vragenlijst Buurtbudgetten in Utrecht
- Beleidsnota Samen Stad Maken – Geen Utrecht Zonder U! (met wijzigingen zichtbaar)